

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim. 13.11.2024

Barış BAKTAŞ
Konya Milletvekili

Konya'nın Akşehir ilçesine bağlı Yazla Mahallesi'nde başlatılması planlanan 17,5 milyon TL değerindeki jeotermal kaynak arama ve çıkarma projesi, oldukça geniş bir alanda, 775 hektarlık bir sahayı kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu proje çerçevesinde, 1350 metre derinliğe kadar inilecek ve yaklaşık 50 °C sıcaklıkta, 40 litre/saniye debiye sahip jeotermal suya ulaşılması hedeflenmektedir. Toplamda 15 sondaj kuyusunun açılması ve ısı gücü kapasitesinin 8,4 MWe seviyelerine ulaşması beklenmektedir. Ancak bu projede, AKP iktidarının doğa ve çevre sağlığına yönelik ciddi ihmaller barındırdığı açıkça görülmektedir.

Bölge halkı ve çevre savunucuları, bu projenin ekosistemde yaratacağı olası yıkımın yanı sıra bölgenin tarım alanlarını ve su kaynaklarını nasıl etkileyeceği konusunda ciddi endişeler taşımaktadır. Özellikle sulama ve içme suyu kaynaklarının kirlenme riski, bu proje karşısında halkın büyük bir kaygı duymasına neden olmaktadır. Jeotermal sondaj çalışmalarının yapılacağı alan, bölgenin temel geçim kaynaklarından olan tarımsal faaliyetlerin yoğunlaştığı alanlardan biridir. Sondaj sırasında yapılacak herhangi bir hata, yüzey ve yer altı sularını kirlitebilir; dolayısıyla bölgedeki tarım alanları ve su kaynakları doğrudan tehdit altındadır.

AKP iktidarının, yurttaşlarımızın geçim kaynaklarını tehlikeye atacak bu tür projeleri, çevresel etkilerini göz ardı ederek ısrarla teşvik etmesi, yaşadığımız kentin doğasına ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkına açıkça zarar vermektedir. Bu kapsamlı faaliyetler, yeterli denetim mekanizmalarının kurulmadığı ve halkın katılımının sağlanmadığı bir süreçle ilerlemektedir. Bilhassa sondaj sırasında ortaya çıkacak yüksek sıcaklıklı su ve buhar, doğrudan çevreye

salındığında hava kalitesini düşürmekte, toprak yapısını bozmaktadır.

Bölge halkı, bu projenin sonucunda topraklarının verimsizleşmesi, doğal yaşamın tahrip olması ve geçim kaynaklarının tehlikeye girmesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu durumda, yalnızca ekonomik kayıplar değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel etkiler de gündeme gelecektir.

Bu bağlamda;

1. Konya'nın Akşehir ilçesi Yazla Mahallesi'nde Yediyol yürütülen jeotermal kaynak arama projesi kapsamında Bakanlığınız tarafından denetim ve kontrol çalışmaları yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi denetim standartları uygulanmış ve projeye ilgili hangi bulgulara ulaşılmıştır?
2. Proje için çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporu hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa, bu raporun sonuçları nelerdir? ÇED raporu alınmadıysa, böylesine geniş kapsamlı bir projeye ilişkin çevresel risklerin dikkate alınmamasını bakanlığınız nasıl değerlendirmektedir?
3. Projenin, bölgedeki tarım arazilerine, su kaynaklarına ve ekosisteme olası etkileri üzerine bilimsel analiz veya araştırmalar yapılmış mıdır? Yapılmadıysa, Bakanlığınız bu konuda bir araştırma yapılmasını planlamakta mıdır?
4. Sondaj çalışmaları sırasında ve sonrasında açılacak olan reenjeksiyon kuyularının çevresel risklerini azaltmak için hangi önlemler alınacaktır? Çalışmaların sürekli ve düzenli bir denetim mekanizması ile izlenmesi konusunda Bakanlığınızın bir hazırlığı var mıdır?
5. Projenin öngörülen 1350 metre sondaj derinliği, 50 °C sıcaklık değeri ve 8,4 MWe ısı gücüne ulaşma hedefi doğrultusunda yapılacak çalışmaların bölgenin su kaynakları ve doğal yapısı üzerindeki etkileri nasıl analiz edilmiştir? Proje kapsamında bu tür etkiler üzerine ön analizler yapılmamışsa, bölgedeki potansiyel risklerin yeterince dikkate alınmaması nasıl açıklanmaktadır?
6. Yazla Mahallesi'ndeki jeotermal kaynak arama ve çıkarma faaliyetleri kapsamında yerel halkın sağlığını ve çevresel değerleri korumaya yönelik hangi tedbirler alınmaktadır? Bölgede yaşayan yurttaşların projeye yönelik kaygı ve itirazlarını dinlemek ve değerlendirmek amacıyla Bakanlığınızca bir iletişim veya geri bildirim mekanizması oluşturulmuş mudur?
7. Proje sonucunda elde edilmesi öngörülen jeotermal suyun hangi amaçlarla kullanılacağına dair Bakanlığınıza sunulmuş herhangi bir plan veya analiz var mıdır? Proje sahibi firmanın suyu uygun projelerde kullanacağı belirtilmekle birlikte, bu kullanımın bölgenin doğal yapısına etkileri nasıl değerlendirilmiştir?